7/6542

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

K - Q
TSE-ISO-EN
9000

Sayı : B.13.APK.0-12-00-00/ 20-2284
Konu : Yazılı Soru Önergesi

04 TEMMUZ 2005

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 13/05/2005 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-11636 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan Mardin Milletvekili Muharrem DOĞAN'a ait 7/6542 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup, konuya ilişkin cevabi bilgi ve değerlendirmeler aşağıda sunulmuştur.

4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'nun 51 inci maddesi işsizlik sigortasına hak kazanma koşullarını düzenlemiştir. Buna göre; kendi istek ve kusuru dışında aşağıda belirtilen nedenlerden birine göre işsiz kalanlar, hizmet akdinin feshinden önceki son 120 gün içinde işsizlik sigortası primi ödeyerek sürekli çalışmış olmak, hizmet akdinin feshinden önceki son 3 yıl içinde en az 600 gün süre ile işsizlik sigortası primi ödemiş olmak koşulu ile işsizlik sigortası hizmetlerinden faydalanmaktadırlar.

Hizmet akdi 4857/17 maddesi gereği işveren tarafından feshedilenler,
Hizmet akdi 4857/24 maddesi gereği sigortalı işçi tarafından feshedilenler,
Hizmet akdi 4857/25-I.III.IV maddesi gereği işveren tarafından feshedilenler,
İşyerinin kapatılması, el değiştirilmesi gibi nedenlerle işsiz kalanlar,
Belirli süreli hizmet akdi sona erenler (iş bitimi),
İşyeri özelleştirilmesi sonucu işsiz kalanlar.

Hizmet akdinin sona ermesinden önceki son üç yıl içinde; 600 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 180 gün, 900 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 240 gün, 1080 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 300 gün süre ile işsizlik ödeneği ödenmektedir.

4447 sayılı Kanun gereği; günlük işsizlik ödeneği, sigortalının son dört aylık prime esas kazançları dikkate alınarak hesaplanan günlük ortalama net kazancının % 50'sidir. Bu suretle hesaplanan işsizlik ödeneği on altı yaşından büyük işçiler için uygulanan aylık asgari ücretin netini geçememektedir.

4447 sayılı Kanun'un 51 inci maddesi kapsamında iş sözleşmesi sona eren sigortalı işsizler için işveren 15 günlük yasal sürede İşten Ayrılma Bildirgesi düzenleyip Türkiye İş Kurumunun ilgili ünitesine göndermektedir. Sigortalı işsizler de Kuruma 30 günlük yasal süre içerisinde başvurduklarında, gerekli incelemeler yapıldıktan sonra başvuruyu takip eden ayın sonunda sigortalı işsize ödeme yapılmaktadır. Başvuruda gecikilen süre toplam hak sahipliğinden düşürülmektedir.

08/09/1999 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş olan 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu gereğince Fon hesaplarında 01/06/2000 tarihinden itibaren prim kesintileri başlamıştır. 15/06/2005 tarihine kadar SSK tarafından işsizlik sigortası fon hesabına aktarılan toplam prim tutarı 4 milyar 829 milyon YTL, Hazineden aktarılan 1 milyar 652 milyon YTL, faiz geliri de 9 milyar 391 milyon YTL'dir. 15/06/2005 tarihi itibariyle İşsizlik Sigortası Fon varlığı 15 milyar 401 milyon YTL'dir.

İnönü Bulvarı No:42 Emek 06510 ANKARA
Tel: (0312) 212 56 43 Fax: (0312) 215 18 00-213 89 44
e.posta: mdinc@calismagov.tr. Elektronik Ağ:www.csgb.gov.tr.

Ayrıntılı bilgi için irtibat: S. BİLİR Araştırmacı

7/6542

Fon kaynakları, Türkiye İş Kurumu Genel Müdürünün başkanlığında, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığının birer temsilci ile en çok üyeye sahip İşçi Konfederasyonu, İşveren Konfederasyonu ve Esnaf ve Sanatkârlar Konfederasyonunca belirlenen birer üyeden olmak üzere altı üyeden oluşan Yönetim Kurulunca "İşsizlik Sigortası Fonu Kaynaklarının Değerlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" hükümlerine göre riskin dağıtılması esası ve işsizlik sigortası fonunun aktüeryal dengeleri dikkate alınmak suretiyle piyasa şartlarında yönetilmektedir.

Fon kaynakları, devlet iç borçlanma senetleri, ters repo, mevduat yatırım araçlarında değerlendirilmektedir. 15/06/2005 tarihi itibariyle toplam fon varlığının; % 65.48'i bono, % 21.57'si tahvil, % 7.46'sı mevduat, % 4.43'ü döviz cinsi tahvil, % 1.03'ü dövize endeksli tahvil, % 0.03'ü de döviz tevdiat hesabında değerlendirilmektedir.

Fonun yürürlüğe girdiği tarihten bu yana yıllar itibariyle fondan yararlanan ve yapılan ödemeler aşağıda belirtilmiştir.

	2002	**2003**	**2004**	**2005 ***
İşsizlik Ödeneği Hak eden Kişi Sayısı	83.327	130.524	139.094	78.307
Ödeme Miktarı	46.814.448,44	125.978.203,67	199.889.834,00	107.586.696,53

* 2005 yılı verileri 31/05/2005 tarihi itibariyledir.

31/05/2005 tarihi itibariyle 89.131 adet sigortalı işsiz işsizlik ödeneği almaktadır. (89.131 sigortalı işsizin içerisinde 2004 yılında işsizlik ödeneğine hak kazanan kişiler de bulunmaktadır.)

DİE verilerine göre 2004 yılı I. Döneminde işsiz sayısı 2.830.000, 2005 yılının aynı döneminde ise, işsiz sayısı 2.750.000 kişidir. 2005 yılının I. Döneminde 2004 yılının aynı dönemine göre işsiz sayısında % 2,8'lik bir düşüş görülmektedir.

İşsizlik Sigortasından yararlanmak üzere 2004 yılı Ocak-Şubat-Mart aylarında 43.795 kişi; 2005 yılının aynı döneminde ise, 36.216 kişi başvurmuştur. 2004 yılının ilk üç ayına göre 2005 yılının ilk üç ayında işsizlik sigortasına başvuru sayısında % 17.31'lik bir düşüş görülmüştür.

DİE'nin açıkladığı işsizlik sayısındaki değişim, işsizlik sigortasına yapılan başvuruları etkilemekle birlikte birebir karşılaştırma imkanı vermemektedir.

İşsizlik Sigortası Fonunun gelir ve giderleri kanunla belirlenmiş olup, amacı dışında kullanılmamakta ve başka kamu kurum ve kuruluşlarına aktarılmamaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Murat BAŞESGİOĞLU
Bakan